

Celje, 2. julij 2020

Utemeljitev zlatnika poezije 2020

V slovensko poezijo se je Iztok Geister Plamen zapisal kot ustanovni član avantgardistične umetniške skupine OHO. OHO je kombinacija besed UHO in OKO, kar že hkrati sporoča, da so OHO-jevci cenili vrednost likovno izraženga in pesniško izrečenega. Skupina se je zavzemala za drugačno vlogo umetnosti, tudi poezije. Nekateri to poezijo označujejo tudi kot eksperimentalno in reistično poezijo. Reistično zato, ker se pesnik iz pesmi umakne. Spregovori svet, spregovorijo stvari, kajti človek ni središče sveta in za pesem je predvsem pomembno, kako je narejena. Poetika te poezije je povsem drugačna od tradicionalne in pesniški jezik je razpesnjen. To je »poezija na robu besed«, kot jo je poimenoval pesnik Boris A. Novak. Za Iztoka Geisterja Plamna so bistvo pesmi novi odnosi, v katere v pesmi vstopajo besede. Tematsko je njegova poezija upesnjevanje sveta, kjer stvari živijo svoje bivanje in svoje življenje. Ta odmik od poezije, ki je izpoved pesnika in nagovarja bralca s tradicionalnimi pesniškimi figurami, je neločljiv del identitete slovenske poezije in je še danes deležen posebne pozornosti literarne stroke. Čeprav obdobje avantgardistične, ohojevske poezije kmalu preglasi novo umetniško gibanja v slovenskem pesništvu.

Iztok Geister je več desetletij pozneje o tem času zapisal, da smisel ohojevske doktrine v šestdesetih letih prejšnjega stoletja, ki je kot plamen vzniknila izpod pepela humanističnih vrednot, seveda ni bil v malikovanju reči (stvari), temveč v razbremenitvi človeka okov lastne namišljene veličine. Opozarja na antropocentrizem, ki ga ni mogoče razbrati drugače kot prezir vsega, kar ni človek in kar tako ali drugače ne služi človeku.

In še: Vsako uzrtje pogleda stvari, rastline ali živali, me ponovno navda s tolikšno odkritosrčnostjo, da vzkliknem, oho, saj to je vendar edino zveličavno ... Naj na veke živi radost, spočeta skozi oko in uho, zakliče.

Kar je pesnik Iztok Geister že nakazoval v letih svoje avantgardistične poezije, svojo občutljivost za naravo, je ustvarjalno razvil v poznejših zbirkah. Še zlasti pa v poljudno strokovnih esejih in knjigah o naravi in pticah, kajti prirodno stvarstvo ni človekova lastnina.

Iz pesniškega opusa Iztoka Geisterja (zbirke): OHO, Ikebana, Žalostna majna, Parjenje čevljev, Plavje in usedline, Ptičja strašila, Hvalnica ruju, Lepolistje.

Iztok Geister je slovenski literarni javnosti predstavil prvi knjižni prevod japonske poezije haiku. Napisal je več proznih del in esejističnih knjig (med drugim Gozd skušnjav, Zagovori narave, Dopuščanje narave) in številna poljudnoznanstvena dela, zlasti o pticah.

Iztok Geister Plamen prejme zlatnik poezije za prispevek slovenski literaturi in za strasten, najžlahtnejši pesniški zagovor narave.

Več o zlatniku poezije na: www.veronikini-veceri.si

Jože Volfand